

Telegrafu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditur'a foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trecelealte pârti ale Transilvaniei at pentru provinciea din Monarchia pre unu anu 8 fl. 50. Era pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri stroine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru întâi'a ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a d'ou'a ôra cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Resbelulu.

13 Augustu.

Din telegramele sosite pâna astadi se vede, ca batali'a cea decisiva decurge de cinci dile între Niss'a si Alexinatiu, pre o întindere de mai multe miluri. Batali'a cea mare s'a desvoltatu asiá dara din inceputurile anunciate de telegramé inca dela 19 si 20 Augustu nou.

Si de asta data, cá si pâna acum scirile se contradicu. Déca scirile vinu din isvoru turcescu tóte victoriele se ascriu pârtiei turcesci, déca vinu din isvoru serbescu se ascriu pârtiei serbesci. Ceea ce putemu scí este, ca de asta data suntu concentrate puteri considerabile de amendóue pârtile. O telegrama din Neoplant'a dela 25 Aug. n. spune ca „de amendóue pârtile suntu ingagiati la lupta 160,000 de combatanti“. Aceeasi telegrama spune mai departe ca „lupt'a a tienutu cinci dile si turcii suntu definitiv respinsi si ca serbii ocupa positiuni bune“. Telegram'a acést'a aru vesti o victoria serbesca, inse vorbesce cam cu gur'a mórtá.

Totu asiá s'aru vedé din alta telegrama dela coresp. specialu alu foiei de aici „S. d. T.“, care se vede a fi unu buletin oficialu dela „armat'a intrunita a Moravei si Timocului“. Telegram'a spune: „Eri (in 23 Aug. n.), in diu'a a cincea s'a continuatu cu impetuositate lupt'a între Niss'a si Alexinatiu. Lupt'a s'a inceputu la 4 1/2 óre diminiéti'a si a duratu pâna la 8 óre sér'a. Inamiculu a atacatu positiunile nóstre la satulu Prugovatiu lângá fruntaria si la manastirea St. Stefanu (spre resaritu dela Alexinatiu). Trupele nóstre l'a respinsu eroicesce. Infanteri'a a fostu deosebitu brava; artileri'a a causatu turciloru prin unu focu neinteruptu de granate pagube fórté mari. Serbii au atacatu cu „hurah“ si au respinsu pre inamicu pre rip'a stânga a Moravei. Adi diminiéti'a (24 Aug. n.) au inceputu a bubuí tunurile nóstre deasupr'a Alexinatiului si inamiculu fu respinsu de nou. Astadi n'au mai fostu alte lupte.“

Se repetiesce, ce e dreptu, in mai multe renduri cuventulu „respinsu“, inse cu tóte aceste buletinulu este de totu modestu. Elu face impressiunea unei nesigurantie, nespunendu mai hotaritu de unde si pâna unde a respinsu serbii pre turci. De aceeasi timiditate se pare a fi cuprinsa si telegram'a de mai susu, carea spune ca serbii „ocupa positiuni bune“.

Dupa esperinti'a de pâna aci, din amendóue telegramele nu póte deduce omulu altu ceva decátu ca serbii s'au luptatu fórté bravu, au doveditu ca ei suntu unu poporu care merita a fi sustienutu între popórele cele vii, dara noroculu armelor nu a fostu decisivu pre partea lor; póte din vin'a conducerei.

La supunerea acést'a ne indémna alte telegrame despre acelesi lupte dintre Niss'a si Alexinatiu.

O telegrama din Pest'a dela 24 Aug. n. spune fórté pre scurtu dara precisu: „Dupa sciri sosite aici s'a inceputu bombardarea intarituriloru dela Alexinatiu.“ Alta telegrama la „N. W. T.“ spune: „Eri (23 Aug. n.) a fostu batalia principala la Supovatiu. Ambe pârtile au avutu la dispusetiune câte 80,000 ómeni. Serbii fura batuti si respinsi in siantururile Alexinatiului.“ A trei'a telegrama din Belgradu dela cor. spec. alu foiei de aici „S. d. T.“

spune: Eri (23) sér'a au intreprinsu turcii trei atacuri asupr'a pusetiuniloru dela Alexinatiu. In urm'a bombardamentulu Alexinatiulu arde. Se vorbesce ca armat'a serbesca s'a retrasu la Deligrad. Astadi avú locu unu consiliu de ministri sub presidiulu principelui.“

Mai nu incapa dara indoiéla ca serbii au fostu respinsi.

Turcii s'au doveditu de astadata fórté buni strategi. Ei déca au vedutu ca nu erá de a strabate pre la Bani'a, pre unde serbii pregatise intaritari in vre-o cinci locuri, pre cari le puteau aperá cu putiene puteri; au intorsu fói'a, au parasitu Kniazevatiulu si Eiub pasi'a a plecatu in 17 Aug. cu trei divisiuni preste Dervent, Nishevac, Latinci si Goimonati spre Resavci. Cu ce greutáti a avutu sa se lupte Eiub in marsiulu acest'a descrie cor. la „Breslauer Ztg.“ in cuartirulu generalu turcescu. Eata ce dice:

„Achmed Eiub dupa unu marsiucapu de opera se afla in cóstele intarituriloru serbesci dela Bani'a si Alexinatiu. In 15 Aug. a venitu Fazil pasi'a cu 12 batal. 5 baterie si 6 escadróne pre valea Timocului la dealu la Kneazevatiu; in 15 si 16 s'au facutu recunosceri; in 17, desu de diminiéti'a, a plecatu armat'a intréga preste Derventu si Gramada câtra Latinci, preste munti, mii de urme de inalti si pedisi, spre média nópte; inaintea fia-cáru tunu erá prinsa o compania de soldati si cu tóte dificultátiile aceste marsiulu a succésu. Dela Resavei spre média di avantgard'a serbesca fu batuta; serbii au perdutu unu tunu si prinsu; astadi (in 19 Aug.) marsiulu se continua; mâne, dumineca, va fi o batalia mare.“

Despre cele ce au urmatu mai departe aflámu din isvóre turcesci, ca in 20 Aug. a urmatu inaintarea lui Eiub pasi'a dela Rsavci pâna la intariturile dinaintea Alexinatiului spre resaritu. Dela Stanci spre média di avú locu o incaeratura norocósa pentru turci. Armat'a turcesca a dusu in deplinire marsiulu ei tacticu. In acelasi tempu Ali Saib pasi'a a inaintatu venindu de câtra Niss'a, eri sér'a, pâna la Gramatiu si astadi dupa o lupta de patru óre pâna spre média nópte dela Bati'a. Mâne va urmá ataculu asupr'a intarituriloru nordostice dela Alexinatiu. De alta parte se telegraféza: „Widdin 21 Aug. 4 óre dupa média di. Dupa esiecurile serbiloru dela Supovatiu acesti'a si concentréza puterile in intariturile si defileurile ce se afla d'oué óre inaintea Alexinatiului. Eri diminiéti'a a atacatu Ali Saib pre serbi. Dupa o lupta de cinci óre trupele otomane imperiale au luat intariturile cu asaltu. Serbii au fostu definitiv batuti si au lasatu inapoi'a lor multi morti si raniti. Perderile trupelor imperiale inca suntu nu neconsiderabile. Alexinatiulu este amenintiatu a fi cernatu.“ Turcii au facutu unu capu de opera de manevre. Succesulu lor este pâna aci preste tóta acceptarea, dara la casu ca aru fi siliti a se retrage, atunci ii astépta o catastrofa.

14 Augustu.

Catastrofa, de care amu amintitu mai susu, s'a intemplat. Acést'a ni o spune urmatórea telegrama*):

„Belgradu 25 Augustu. Eri au batutu serbii puterea principala a turciloru si o au respinsu cu o perdere de 15—20,000 ómeni pâna la Catunu, pre

*) Vedi „S. d. T.“

teritoriu turcescu. Terenulu dela manastirea S. Stefanu pâna la Morav'a este ocupatu de serbi, Cernaieff togm'a anuncia acést'a principelui. 31 oficeri rusesci au cadutu. Colonelulu Horvatovici a datu róta aripei stânge turcesci.

Alta telegrama din Neoplant'a dela 25 Augustu spune: Adi diminiéti'a a telegrafatu Cernaieff principelui Milanu: Gratulezu la splendid'a victorie a serbiloru. Armat'a turcesca e batuta de totu si imprasciata.

Cu acestea incheiámu revist'a, mai adaugendu ca in 13 Aug. n. montenegrenii au mai reportatu o victoria asupr'a turciloru la Aglav'a.

Revist'a politica.

„S. d. T.“ incepe revist'a sea politica cu urmatórele cuvinte: „Dilele reuniuniloru s'au inceputu între zidurile Sabiiului, de asta-data fára festivitati, fára splendóre, precum se cade in acestu tempu seriosu. Pre ruinele constitutiunei nóstre, respite cu dinamitu parlamentaruu nu se póte alergá astadi bucuri'a poporului. Ós-petiloru, cari s'au grabitu a veni pentru inaintarea problemelor reuniuniloru le dicemu 'din inima unu bine a-ti venitu!“

Sa fia acést'a o demonstratiune negativa politica, séu o alusiume, pre departe, la festivitatile Asociatiunei nóstre. Ori cum va fi, ide'a nu e rea, si punerea ei in fruntea revistei politice inca nu e fára ratiune. Ce e dreptu, e dreptu. Noi, cari n'amu perdutu prin schimbárilu politice cátu sasii, pentrucu nu aveamu atát'a, dara cu tóte aceste nu amu mai remasu cu nimic'a, putemu invetiá dela cei ce au perdutu si totu le a remasu mai multu decátu nóue, castigu curatu — patru comitate. —

Nu scimu din cari considerante a venitu notiti'a de mai susu in revist'a politica, dar' togm'a din acele considerante o punemu si noi sub rubric'a revistei politice, dimpreuna cu reflexiunile nóstre.

Ministrulu ung. de agricultura, industria si comerci Br. Simonyi a demissionatu. Foile din Budapest'a suntu alarmate de acést'a retragere afara din séma. Se dice intrensele ca dlu bar. Simonyi nu este multiamitu cu concessiunile facute de ministrulu presiedinte Tisza celoru din cealalta jumetate a monarchiei. Déca este asiá, e frumosu din partea fostulu ministru. Ne tememu inse ca totu lucrulu nu va fi de catu o punte frumósa pre carea „opiniunea publica“ din Ungari'a se tréca cu atát'a mai lesne la pactulu celu nou ce este in facere. La supositiunea acést'a ne indreptiesce foculu celu bengalicu ce se aprinde dincolo de Lait'a din cându in cându, spre a spariá lumea de acolo, amenintiándu pre Ungari'a si pre dlu ministru Tisza cu uniune personala.

Anumite foi de dincolo de Lait'a 'si dau multa silintia a face pre publicu sa créda ca cancelariulu Andrassy perde din influentia cu cátu cresce simpathi'a pentru Russi'a la curtea din Vien'a.

Despre „mediatiune“ iérsi s'a vorbitu multu in dilele din urma. Luptele dintre Niss'a si Alexinatiu voru avé de siguru o influitia mare asupr'a puteriloru chiamate a face mediatiunea. Pâna acum se facea Serbiei imputári ca nu se adreséza câtra puteri pentru mijlocirea pácei între dens'a

si pórtá si motivau invinuirea cu inferioritatea serbiloru in luptele de pâna aci in resbelulu de fatia. Acum este intrebarea, déca serbii cari hesitau pâna aci, voru cere mijlocirea pácei.

De alta parte crudelitátiile comise de turci in Bulgari'a suntu asiá de batátore la ochi, încátu nici o putere din cele mari nu mai are curagiulu de a-si radica cuventulu in favórea turciloru. Din contra din tóte pârtile se radica reclamatiuni in contra purtárei celei selbatece a turciloru fatia cu crestini, cari suntu amenintati cu averea si viéti'a si acolo unde suntu departe de teatrulu resbelului.

Sultanulu iérsi este bolnavu, semnu fórté reu pentru pórtá togm'a acum cându noroculu armelor sta gat'a a-si luá diu'a buna dela turci.

In Cret'a au venitu lucrurile pâna la conflicte sângeróse. Simptome de o resculare se signaléza si din Tessali'a.

Foile din Angli'a se ocupa mereu de scenele sângeróse ce se petrecu pe pamentulu Bulgariiei „Daily News“ martarisesce prin raportorulu seu din Bulgari'a, ca deregatoriile turcesci nu facu nimic pentru a pune stavila la escesele poporatiunei turcesci. Toti turcii suntu inarmati si pe fia-care di se comitu violentii. Nu se cugeta nime la redarea vitelor si nu li se dá locuitoriloru dearsi vre-unu ajutoriu. Ordinele pasiei din Filipopole nu se baga in séma si tiér'a se afla aprópe in starea anarchiei. Turcii vecini inca totu navelescu pre fia-care di asupr'a femeiloru (bulgare) si le desonoréza. Rapiri de vite suntu la ordinea dilei. Cá completare la crudimele de pâna acum se constata acum, ca in Oflucui s'au ucisu între cele mai infiorátore blasphematiu trei mii de ómeni. Copiú s'au pusu pe verfulu baionetelor si s'au purtatu pe strade. In Bazardsicu si-au pierdutu viéti'a o mia de ómeni între asemene crudimi si torturári, asiderea in Batok. Unu sacu plinu cu capete de omu s'a golitu inaintea casei consulului italianu in Iambuli si s'au datu câniloru spre mâncare. Totu acestu corespondentu raportéza la 11 Augustu din Filipopole ca dupa opiniunea unui oficeru care a parasitu de d'oué dile Niss'a starea trupelor turcesci e fórté precaria. Aproximatiunea armatei casiuana cele mai mari greutáti si armat'a e amerintiata de fóme. Pre lini'a intréga între Niss'a si Sofi'a satele suntu parasite, cáci locuitorii au fugitu de iregularii turcesci. La intetirile secretariulu din legatiunea americana Schuyler s'a dispusu eliberarea tuturoru captiviloru, ce nu suntu in categori'a celoru mai periculosi. Aprópe 300 erá sa se puna pre picioru liberu la 11 Augustu.

„Gazet'a Germanici de Nordu“ raportéza din sorginte siguru din Bosni'a: Dupa rechiamarea trupelor serbesci dela Bielin'a (de vr'o 4 septamáni), s'au pradat biseric'a de acolo si de pre copersisiulu ei s'au vestitu formul'a credintiei mohamedane, in modulu cum se seversiesce acést'a de minaretii moscheelor. Mai departe s'a ucisu atunci 72 copii crestini, femei si betráni fára nici unu motivu. La unu preotu ortodocsu ce locuesce intr'unu locu invecinatu cu Bielin'a se infatisiara 20 soldati (regulari séu iregulari, acést'a nu e constatatu) si-i cerura unu prandiu; preotulu care

jacea bolnavu pe patu porunci servitoriloru sei sa taie trei miei si sa-i puna pe mésa. Dupa prandiu soldatii taiandu preotului capulu lu adusera la Brecia, unde lu pusera intr'unu paru si pre acest'a lu plantara pe podulu de acolo. Intre cei ce 'si batura jocu de capulu taiatu alu acestui preotu nenorocitu, se dice, ca a fostu si Kadi din locu. Aruncandu-se mai tardiu capulu in Sav'a, deregatori'a locale a datu ordinu sa-lu prinda cu mrejea spre a fi espusu de nou, ceea ce n'a succesu. In Travnicu si Baniauca exerciéza mohamedanii unu terorismu formalu. In Travnicu ortodocsii nu-mai cutéza a petrece pe mortii loru cu preoti la momentu. Bielin'a, cum se scie, e situata in apropierea fruntarielor austriace.

„V. Cov.“ din Galati intre diurnalele din Romani'a scrie despre memorandumul lui Cogalniceanu si a lui Ionescu urmatóarele:

„Diarele straine astadi ne aducu scirea ca actualulu cabinetu aru fi adresatu puteriloru unu nou memoriu, in respectulu sacrificieloru ce impune tierii neutralitatea sea. Astfelu „Independintia belgica“ dela 15 dice ca: „Ieri se vorbiá la Parisu in unele cercuri diplomatice despre unu nou memorandum ce Romani'a aru fi remis mariloru puteri, plângându-se de greutățile si cheltuielile considerabile ce-i causéza depopularea Bulgariei.

„Pentru a-si salvá viétia si averile pre cari autoritáțile turce suntu neputincióse a le protege, linistit'a populatiune a acestei tieri fuge in masse, intrându parte in Serbi'a parte in Romani'a. E unu adeveratu ecsodu. Cabinetulu din Bucuresci in not'a sea aru fi espunendu ca, déca umanitatea 'i impune o datoria de a primí pre acesti nenorociti, resursele tesaurului nu-i permitu de a sustinea lungu tempu sacrificiele ce-i impune. Not'a apoi aru fi implicându unu apelu la asistentia Europei si o cugetare acuna de a pune in urma in jocu responsabilitatea Portiei.“ — Eata in ce sensu afirma diarele straine ca s'aru fi conceputu demarsiele diplomatice ce a facutu cabinetulu nostru pre lánge marile puteri in respectulu positiunei ce a creatu Romaniiei evenimentele de preste Dunare. — Pres'a dinlauntru, cá si asupr'a notei dlui Cogalniceanu, pastreza cea mai absoluta tacere si asupr'a notei dlui Ionescu. Ori-ce miscare dar' in politic'a nóstra esterióra in zadaru ne vomu cercá a o cautá prin inspiratiunea colóneloru vre-unui organu, fia chiaru din cele mai influente si mai bine puse in positiune a cunósce adeverat'a stare a lucrurilor. Vom fi in consecintia siliti a cautá totu pre lánge pres'a straina informatiuni despre politic'a nóstra romána. D. Ionescu ne-a spus de pre banc'a de deputatu „ca trebuie sa rupemu cu acele vechi traditiuni de a nu fi tiér'a initiata in conducerea afaceriloru sele esterióre,“ si publicarea corespondentiei diplomatice pentru cestiunile terminate erá un'a din dorintiele accentuate a dnei sele. Credemu dar' ca este mai multu decâtu venitu tempulu cá astadi d-sea sa dea tierii acea corespondintia diplomatica. S'a vorbitu atát'a despre memoriulu dlui Cogalniceanu si s'au atribuitu Portiei respunsuri ce nu erau din cele mai magulitóre pentru onórea si demnitatea nóstra cá statu. Tiér'a n'a sciutu si nu scie nimicu, de cátu aceea ce pres'a straina a binevoitu a publicá. Demarsiele dar' a memoriului dlui Cogalniceanu terminate séu nu, in unu sensu séu altulu, noi nu scimu, astadi inse vedemu ca pres'a straina ne vorbesce de unu altu memoriu alu dlui Ionescu, si totulu se petrece intr'o preschimbare de note a cáror'a contienutu cata sa-lu adastámu dela gratiositatea publicitatiei straine. — Nu vomu fi noi cari sa comitemu impru-

dentia a cere publicarea unoru acte a cároru secretu este inca de interesulu statului, séu cáror'a oportunitatea nu aru permite nici unu momentu cunósceera loru, dar' cându vedemu ca tota Europ'a scie despre noi, afara de noi, despre cele ce se petrecu in politic'a nóstra esterióra, nu suntemu óre in dreptu a cere cá si tiér'a acésta sa cunósca actele diplomatice ce o privescu mai directu, cá ast-feliu sa póta avisá mai bine la ceea ce interesele, demnitatea si onórea sea i-aru impune in impregiurárele actuale.

Scirile ce ne vinu din Bucuresci ne informéza ca dilele din urma, in cercurile bine informate, a domnit si domnesce o grigia fórté incordata despre unu resbelu europénu. — Victoriele turciloru, crudimile si atrocitáțile armatelorule sele, revirimentulu energicu ce s'a operatu in Angli'a in favórea crestiniloru, si curentulu puternicu ce pulséza in societatea rusa, facu a se présemti ca se apropia momentulu in care Russi'a nu va mai putea stá indiferenta. — Franci'a aru fi datu a intielege ca Russi'a, póte dispune de aliantia sea ori-cándu evenimentele voru cere. — Unu diuaru oficiosu din Parisu, dirigiatu de o péna de fórté mare valóre si in intimitati cu maresialulu Mac-Mahon, diuariulu „Spectateur militaire“, spune ca: „la ocasiune vomu intinde bucurosi man'a de ajutoriu inimiciloru nostru (russiloru), déca indeplinirea missiunei loru va intepiná obstacole si va avea lipsa de concursulu nostru.“

Alalta-eri in 5 Aug. dlu minstru de interne Vernescu se dice ca a avutu o lunga intrevorbire cu M. S. Dominitoriulu la Sinai'a asupr'a situatiunei. Se vorbesce ca dnii Vernescu si Slaniceanu nu voru intardiá a se retrage din cabinetu. — Causele inca nu le putemu scí.

Cetimu in „Independintia belgica“:

„Nu se póte presupune ca marile puteri voru lasá sa mérga resbelulu pána la ataculu capitalei serbe. Inainte de a ajungé lucrulu aci, nu pare indoiosu ca se va propune o mijlocire; puterile dorescu, fára a frustrá pre Turci'a de fructele legitime a victoriei sele, déca fortun'a 'i va remané fidela pána in capetu, se gaséca la Pórta pretentiami cari se nu fia pré esorbitante, de esemlu dreptulu de ocupare militara, cáci in acésta privintia, dupa informatiunile „Gazetei nationale“ din Berlinu, dela intrevoderea dela Reichstadt s'a stabilitu acordu intre Rusi'a si Austri'a a se spriginí resistentia serbiloru. Se va cautá a se obtiené pentru Turci'a tóte garantiile posibile contr'a unei repetiri de atacu din partea Serbiei, inse se va refúsá a i se acordá vechiulu dreptu de garnisóna ce a fostu ani indelungati causa de turburári si conflicte intre turci si serbi.“

In „Timpulu“ din Bucuresci cetimu urmatoriulu articulu tradusu din „Hon“:

„Neintielegerile ivite in sinulu partidulu conservatoru, au facutu cá acest'a sa fia inlaturatu dela putere si inlocuitu prin unu cabinetu de coalitiune, compusu de Iepurénu, Cogalniceanu, Brateanu, iér' in dilele din urma prin unu cabinetu puru radicalu, sub presiedintia dlui Bratianu. Este inse de prevedintu, ca ministeriulu Bratianului nu póte durá nici pe jumatate cátu a duratu ministeriulu conservatoru. Radicalii, in genere, suntu mai sinceri (?), dar' multu mai rei politici decâtu conservatorii; asiá fiindu, desele loru poticniri politice trebuie sa le fránge gátulu cátu mai curendu. D. Ionescu fára indoiéla aru fi fostu mai norocitu, déca remané la catedr'a

sea din Iasi, spre a-si propagá acolo principiile socialiste-humanistice; acolo puteau sa tréca tóte aceste; puté sa fia admiratu chiaru; in viétia practica inse nu credemu ca va puté realisá nimicu din spuselu lui de pe catedra. Cu tóte aceste vomu vedé, déca acestu oratoru neintreutu alu camere si inimicu neimblánditu alu principelui 'si va schimbá directiunea de pána adi, acum ca a luat conducerea afaceriloru din afara!

„Unu lucru inse e de precisatu. Actualii ministri ai principelui Carolu potu sa fia fórté rei politici; fiasculu si pasiunile loru manifestate pána acum este unu motivu destulu de tare, sa-i condamnámu dejá. Dar' ceea ce nu li se póte atribui decâtu de ómeni cu totulu straini in trebile románe, este simpatia rusésca. Déca esistu in Romani'a inclinári rusesci, acele nu suntu in sinulu radicaliloru, ci chiaru in partidulu conservatoru, alu cáruu capu bunaóra, d. Catargiu intretiene legaturi de familia cu principele Milanu si cu mai multi aristocrati rusi. Asemenea legaturi gasimu in familiile mai multoru boieri mari. Dar' aceste inrudiri au o importantia pré inferióra in privintia politica. — Relatiunile morale ale partidulu rosiu, numitu liberalu, suntu de cautatu in Franci'a, in sinulu rosiloru de acolo, din ale cároru scoli au esitu toti capii rosiloru románi. Actual'a majoritate a camerei románe se conduce in directiunea politiceii liberale francesse representata de Gambetta.

„De altmintrelea, urmarindu cu atentiune schimbárele sistemelor de guvern in Romani'a, este preste putintia sa nu observámu, ca evenimentele din Franci'a au avutu o inriurire decisiva asupr'a grupárei partidelorule si a formárei guverneloru de acolo. Astfelu bunaóra, caderea lui Thiers si a cabinetulu seu, a atrasu dupa sine si caderea cabinetulu liberalu-moderatu alu lui Ioanu Ghic'a; iér' cabinetulu conservatoru alu lui Catargiu a venitu de odata cu presiedintia lui Mac-Mahon si cu cabinetulu Broglie.

„Se da cu socotéla, ca partidulu rosiu aru primí cu bucurie abdicarea principelui Carolu, si ca Romani'a s'aru fi aflándu in ajunulu unei crise de tron. Acést'a inse este credemu, o banuiala. Trebuie sa fia preste putintia sa nu véda si cei mai rei politici chiaru: de cáta importantia este, in impregiurárele actuale, pentru Romani'a, aflarea unui Hohenzollern pe tronulu ei!... Cea ce inse trebuie sa umple de ingrigire pe ómenii de statu ai Romaniiei, este acea regretabila impregiurare ca cu tóta domnirea de 10 si casatori'a de 7 ani a principelui Carolu, tronulu románu nu are inca unu mostenitoriu. Asiá fiindu, Voda Carolu probabilmente va fi urmatu in tronulu de fratele seu Fridiricu, si astfelu dorintia romániloru de a vedé in tronulu unu principe ereditariu crescutu in spiritulu romanescu, va remané zadarnica!...

Insurgentii inaintea tribunalului din Ruscicu.

La 10 Augustu s'a terminatu in Ruscicu o pertractare finale publica cu 23 insurgenti, inaintea unui tribunalu extraordinariu in afacerea espeditiunei bandeii bulgare de pe vaporulu „Radetzki.“ La pertractare au asistatu prelánga judecatorii turcesci si consulii din Franci'a, Angli'a si Germani'a.

Pertractarea s'a inceputu cu ceteria protocolulu de ascultare, s'a intreatu fia-care incusatu, déca are sa faca objectiuni contr'a depuneriloru cetite. Trei inculpati au cerutu interpretarea protocoloru turcesci pre limb'a bulgara si dupa ce aperiatoriu Elia Effendi li satisfacú cererea,

dise unulu dintre inculpati, Kiro, invetiatoriulu din Rahova turcesce: „Acea ce togm'a mi se ceti nu e depunerea mea si nu recunosc protocolulu, dara vedu bine ca n'amu ce face, voiti sa cadu viptima, atunci faceți-mi pe locu sfersitulu! repetu inse inca odata ca depunerea nu e adeverata.“ „Bine, bine!“ dise presidentulu grabindu-se si porunci invetiatoriului sa siéda.

Protocólele tractéza pe largu espeditiunea bandeii bulgare pre vaporulu „Radetzki“ sub conducerea voivodulu Boitoff. S'au doveditu, ca multi fugindu in Romani'a au figuratu cá membri in comitetele revolutiunarie, au colectatu bani si arme si au venit apoi sa se lupte contr'a guvernulu turcescu; despre altii se dicea, ca au fostu insarcinati si platiti de acele comitete sa organizeze rescóla in Turci'a si sa se puna cá oficiari in fruntea bandelorule, despre altii iéra, ca au fostu prinsu cu armele in máni, vr'o cáti-va fára arme. Doi, anume Todoru Stoicovu, de 17 ani, din Sofcia si Parteniu Iovanciovu Buciovu din Ternova, de 23 ani, au marturisitu, ca au trecut din Romani'a in Turci'a, au organizatu si condusu bande si au luptatu contr'a trupelor imperiali; fugindu in unele sate bulgare au provocatu pe tiereni sa prinda armele si refusandu acesti'a a se rescóla, fia-care au omoritu 2—7 dintre densii. Stefanu Nicola din Slivno, de 27 ani, cu o fisiognomia inteligenta, a fostu silitu din lips'a de munca si prin violentiele politianiloru (zapciiloru) sa-si paraséca locul nascerei, au fugitu in munti si au inceputu a comite impreuna cu 10 complici, talharii. Acést'a banda a pradatu multi ani satele turcesci si cu deosebire pe oficialii turcesci, fára de a succede politiei ai erú si prinde. In fine band'a cadiu in mánele turciloru prin tradarea unui pacurariu bulgaru. Cei 11 s'au condamnatu totu la temnitia mai lunga séu mai scurta, Stefanu Nicol'a pre 8 ani, confiscandu-se averea loru si a familielorule. Nicol'a, fiindu adusu in temnitia dela Ruscicu, si aratandu o desteritate in croirea de vestminte fu pusu invetiatoriu in scóla de meserii de acolo. Folosindu-se de acést'a libertate a fugitu in munti, s'a asociatu la o banda de insurgenti si fu prinsu impreuna cu acést'a de militia turcesca.

Cetindu-se depunerile tuturor inculpatiloru procurorulu de statu cualificá culp'a fia-cáruu si propuse: pentru P. Iovanciovu si Stoicovu pedéps'a de mórté, pentru Nicol'a temnitia pe viétia, pentru cei-lalti pedepse pe viétia séu numai temporare.

Aperatoriulu Elia Effendi ferindu-se cu precautiune de ori-ce cuventu neplacutu turciloru observá, ca contr'a celorlu dóue sentintie de mórté n'are de a obiectiuná multe si lasa la consciintia judecatoriloru, déca e drépta séu nu pedéps'a; pentru cei-lalti inculpati, afara de cincii, a cároru pedepse pe viétia o aproba, doresce reducerea pedepsei, pentru alti cincii cere sa fia dechiarati liberi.

Tribunalulu se retrase apoi in cabinetulu de consultare si dupa trei óre se publicá sentintia:

Part. Iovanciovu, T. Stoicovu si Stefanu Nicol'a s'au condamnatu la mórté prin streangu, si anume cei doi dintáiu cu unanimitate, iér' celu din urma cu tóte voturile fára de unulu si sentintia sa se esecute pe locu. Dintre ceilalti, trei s'au condamnatu la temnitia pre viétia, trei la temnitia grea pe 15, doi pe 5, doi pe 3, unulu pe unu anu, trei s'au eliberatu. (Unulu dintre cei doi cari nu s'au infatisiatu fiindu bolnavi s'a condamnatu la temnitia pe viétia, iér' celalaltu pe 5 ani.)

Sentintia acést'a produse o sentatiune mare. Chiaru procurorulu de statu propusese numai pentru doi pedéps'a de mórté si tribunalulu osándi pe trei.

Toti condamnatii se pusera de nou in lanturi si se escortara din Co-nacu in edificiulu judecatoriei. Dela usia striga Stefanu Nicol'a către presidentulu tribunalului: „Ascultame, Tu pasia Effendi, Tu scii, ca eu voi fi dusu pe nedreptate la loculu de perdiare, sângele meu vina preste capulu Teu.“

In edificiulu tribunalului asteptau preoti bulgari spre a dá condemnatiloru ultim'a mângaiere. Pe locu se radicara dóue furci, un'a in patrariulu turcescu, ér' alt'a in patrariulu bulgaru alu orasiului.

Din precautiune s'au recuiratu din tabera o bataliune de soldati. Pe diosu, intr'unu tempo repede si fara preoti pornira condamnatii cu unu publicu numerosu dupa densii cătra locurile de perdiare. Iovanciovu si Stoicovu, abia sosira in patrariulu turcescu alu orasiului si carneficele li si aruncà funea in gátu si unu momentu mai târdiu spendiurau cá cadavre de furci in josu. Stef. Nicol'a, fu spândiuratu in patrariulu orasiului bulgaru, elu murmurà unele cuvinte in limb'a bulgara, alu căroru intielesu era, ca densulu móre bucuros pentru credintia si apoi dise cu glasu tare in limb'a turcesca: Moru pe nedreptate, remâneti senatosi si Ddieu cu mine!

De trei ori se rupse stréngulu, întâi'a si a trei'a óra pentru ca a fostu pré slabu, iér' a dóu'a óra prin nedestieritatea carneficelui; intr'acea s'a transmis in orasiu dupa unu stréngu nou!! Abia alu patrula stréngu sfersi amar'a agonia, si chiaru si asistentii musulmani se inspaimentara de crudimea procedurii.

Toti trei nu si-au pierdutu nici pre unu momentu presentia, mersulu loru spre loculu de perdiare era in-cordatu, cei doi dintâiu si risera pe drumu. Cadavrele s'au luat in inca nóptea din furci si s'au inmormontatu crestinesce prin preoti in cintirimulu bulgaru, contr'a obiceiulu turcescu de a lasá pre cei spândiurati in furci si in diu'a urmatóre de tergu spre a se vedé de poporulu ce vine in cetate. Cam 400 femei si barbati bulgari acompaniara conductulu plangendu si depusera flori si lumini de cera pe mormintele loru.

Suntemu recercati a dá publicitatiei urmatórele:

La cursurile supletorie investitoare.

Onorata Redactiune! Subscriulu cá conducatoriu alu cursulu suplet. cu cerculu in Deesiu considerandu ca in anulu trecut s'a ivitu dificultati mari fatia de impartirea diurnelor la invetiatorii participantii la curs. supl. — din caus'a neajunselor banale fatia cu contingentulu inv. participantii, — mi permitu a face urmatóre observare: cá se nu ocupu colónele „Tel. Rom.“ prin citarea unoru pasagie din circulariulu veneratulu senatu scolaru archidiecesanu gr. or. dtu 9 Iuniu Nr. 1641 a. c., rogu pre on. lectori, pre dd. conducatori ai cursurilor supl. si pre toti pre cari i atinge caus'a din cestiune, ca deca au cetitu cum-va circulariulu asupr'a amentitu numai fugitive se binevoiesca a-lu receti cu tota atentiunea. In sensulu amentitulu cerculariu respective dela p. 4—6 subscriulu intielege astfel: e invetiatorii inscri si participantii la cursulu supl. din unu singuru tractu particepe ori si la care cercu alu cursulu supl., au sa si primésca diurnele colectate din tractulu la cari apartiene respectivulu invetiatoriu. Altu sensu non datur. Deci urméza cá ppopulu unui tractu pre bas'a contingentulu invetiatoriloru inscri si se fia facutu colecte benevole etc. si apoi acelea ale asterne veneratulu senatu scol. arch. in Sabiuu. In tractulu N. (alu Bistritiei) s'a inscriu 2 invetiatori. Colecte nu s'a facutu, din fondurile

bisericesci séu scolare inca nu s'a dispusu. „Dela capu se impute pescele.“ — Me informai de causa. Adeca atátu dlu . . . cátu si dlu secretariu erau straini de tenórea circulariulu, va se dica aru fi fostu mai acomodat pentru . . . unu limbagi din tempulu parintelui „Chirilu“; de alta parte vér'a e placuta „recórea“ — mai vertosu in cause didactice, de cari patimimu fórte. Intrebu acum pre cei competenti recte pre ven. senatu scolariu archidiecesanu cáruia conformu circulariulu i compete distribuirea diurnelor ca cei 2 invetiatori de unde sa-si primésca diurnele? deca nu s'a colectatu. La din contra deficiatá; nu inse in tóte tractele. Pána cându atát'a nepasare fatia de causele scolari?

Borgo-Prundu, 8 Aug. 1876.

Iacobu O n e a,
conducatoriu.

Insciantiare.

Comitetulu despartimentulu cerc. X (Clusiu) alu „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporulu rom.“ anuncia prin aceste, ca adunarea generala de acestu tempu a despartimentulu e statorita a se tiené la Agiresiu (Egeres), comun'a lângu calea ferata intre Clusiu si Huedin in 20 Sept. st. n. diu'a di s. Mari'a mica.

Program'a: 1) deschiderea adunárei prin directorulu despartimentulu; 2) reportulu secretariale despre activitatea comitetulu si alu cassariulu, despre starea cassei; 3) esmiterea comisiuniloru, si esamenarea ratiocinielor, pentru inscrierea membriloru noi si iucassarea tacselor, si pentru statorirea bugetulu pre anulu venitoriu, cum si reportulu acestoru comisiuni; 4) reinnoirea comitetulu; 5) pertractarea propuneriloru, ce eventualmente se voru face; 6) prelegerea desertatiuniloru; 7) defigerea loculu si dilei adunárei generali urmatóre; 8) inchiderea adunárei prin directori. La care adunare p. t. domni membri din despartimentu si alti amici ai culturei poporulu suntu cu totu respectulu invitati a luá parte in numeru cátu mai mare.

Todu deodata se aduce la cunoscintia on. publicu, numele acelor st. domni, cari cu ocasiunea adunárei generali tienuta in 26 Octobru 1875 la Mociu a conferitu la fondulu infiantiei scóle normalu rom. in Mociu, in fruntea cárei comisiuni alese se afla si domnulu Ananie Trombitasiu, si adeca: Dr. Grigoriu Silasi 20 fl.; Anani'a Trombitasiu 50 fl.; Nicolae Popu prot. on. si parochu gr. cath. in Fenesiu 10 fl.; Lazaru Macsimu prot. si parochu gr. or. in Apahid'a 20 fl.; Simeone Moldovanu 10 fl.; Teodoru Dumbrava 5 fl.; Ioane Sapunescu 50 xr.; Huronimu Bozacu 1 fl.; Nicolau Moldovanu 2 fl.; Ioane Danu 1 fl.; si Dr. Isacu 1 fl.

Din siedinti'a de comitetu alu despartimentulu cerc. X.

Clusiu in 19 Aug. 1876.

Dr. Greg. Silasi, Dem. Pappu,
direct. despart. act. desp.

Varietáti.

* Reunimile sasesci pentru mai multe scopuri frumóse suntu intrunite la adunárele loru generali de Vineri.

* O acrobata renumita. O italiana, dn'a Spelterini, a indeplinitu acelasi turu de fortia cá si acrobatulu Blondinu. Ea a traversatu Niagar'a pre o fránghia intinsa dé-supr'a cataractulu de 250 picióre mai josu de cátu podulu suspensu, si la drépt'a dé-supr'a torentulu unde ap'a se asverle clocotindu cu unu sgomotu spaimentatoriu. Nici-odata nu s'a esecutat asemene ascensiune de o femeie.

Pre amendóue tiermurile fluvialu érá o navalá extraordinara de cu-

riosi. Blondinu de genulu femeninu, plecându de pre tiermulu americanu, s'a indreptatu pre fránghia cu unu balansieru lungu spre tiermulu canadianu unde ajunse in 8 minute. Se pare ca Blondinu n'a traversatu nici-odata intr'unu spatiu atátu de scurtu. Dupa unu sferu de óra Italian'a se întórse la punctulu seu de plecare in 12 minute. Ajungându la mijlocu, puse unu genunchiu pre fánghia, salutându gratiosu pre spectatoriile acelei ascensiuni plina de emotiune. „V. C.“

* Scandalu cu vaporulu turcescu.

In sér'a de 5 Augustu se aflá ancoratu in portulu nostru vaporulu turcescu Nushetik, sub comand'a capitánulu Sa-hami. Bastimentulu, de-si face afaceri de comerci, totusi mariarii de pre elu in numeru de vre-o 20, suntu inarmati, si in dilele din urma acestu vaporu ni se spune ca a servitu pentru transportulu a diferrite trupe otomane pre la garnisónele de pre rip'a drépta. Stationandu dar' in portulu nostru spre a-si luá alimente si alte provisiuni, agentii regiei observara ca esi de pre elu unu contrabangiu, sub numele Chelneru Costi, purtandu asupr'a sea pachete de tutunu turcescu. Indata ce contrabangiuu atinse tiermulu nostru, ómenii regiei lu oprira si facendu-i percuisitiune, gasira in adeveru tutunu la elu; apoi, vrendu a-i secuestrá pachetele si a-lu arestá, contrabangiuu se opuse cu violintia, in care momentu subcapitanulu de pre vaporu, Talihat, scobóri iute pre tiermu si intreveni cu forti'a a eliberá pre contrabandieru. Atunci agentulu regiei chiamá in ajutoriu-i sentinel'a de pre tiermu, ce era lá cáti-va pasi. Sentinel'a intreveni, inse Talihat puse mán'a pre tié-va armei sentineli o imbranci, si contrabandierulu, ajutat astfelu, putu a se refugia pre vaporu. Scandalulu se facu atunci mai mare, alarm'a se respandi pre totu tiermulu, publiculu spectatoru se indigná, si, in apostrofárele ce se schimbara cu ómenii vaporulu, nu era departe momentulu cá scene póte regretabile sa se incépa, deca autoritátile civile si militare nu aru fi intrevenitu cu grabire si deca capitanulu de punctu nu aru fi arestatu de pre tiermu pre Talihat, celu ce provocase totu scandalulu.

Dlu prefectu, dlu comandantu de piétia si agentulu otomanu incepura indata a face investigatiuni asupr'a faptulu, si ascultara numerosi martori, cari toti aretara ca culp'a provenia dela ómenii vaporulu turcescu. — Este de observatu ca din numerozele vapóre a diferiteloru puteri ce visitéza portulu nostru, numai cu vapórele turcesci se intempla in totu-deun'a mai tóte scandalurile. Batelurile otomane au ajunsu unu felu de deposite, de contrabande de tutunu, etc.; ba mai dilele din urma chiaru arme se sustiene a se fi vendutu de pre unele din ele. Indata ce autoritátile nóstre cauta a-si face datori'a, scandalulu este inevitabilu. S'au obicinuitu suzeranii a ne maltratá sentinellele si aru trebui odata, pentru demnitatea tieriei, pentru respectulu legiloru tieriei nóstre, sa se dea o aspra dar' meritata lectiune celoru ce cutéza a ne insultá pre pamentulu nostru, in esercitiulu legiloru tieriei nóstre. — Ni spune ca arestatulu Talihat aru fi fostu indata eliberatu. Noi protestámu in modulu celu mai energicu, deca faptulu va fi adeveratu, si ceremu guvernulu centralu a face sa se dea satisfacere pentru insult'a ce ni s'a facutu sentineli nóstre, care regretámu din sufletu ca n'a sciutu a-si face datori'a de soldatu. — Acést'a este a dóu'a séu a trei'a óra de cându ómenii de pre batelurile otomane provóca scandaluri in modu nepedepsitu.

* Tunelulu sub La Manche. — Comisiunea anglo-francesa a tunelulu sub La Manche, insarcinata a pune bazele conventiunei internationale ce va regulá exploatarea acestui tunelu

dintre Angli'a si Franci'a, si-a terminatu raportulu. Acestu proiectu ficséza limit'a frontiera a celoru dóue tieri in canalulu sub-marinu la jumetate cale dela tiermulu francesu la celu anglesu, distanti'a fiindu calculata in tempulu refluxulu.

O comisiune internationala va inspectá si va reglemensá tunelulu, care va fi concedatu de cele dóue guverne companieloru insarcinate cu construirea sea pentru o durata de 90 ani. Lucrările de exploatare trebuie se incépa inainte de lun'a Iulie 1877. Inainte de lun'a Augustu 1880 companiele voru declará deca retienu concessiunea; deca o voru tiené, li se va acordá unu terminu de 20 ani pentru construirea si deschiderea drumulu de feru. Dupa 30 ani fia-care guvernulu va puté rescumperá portiunea de tunel aferenta teritoriulu seu. Dreptulu de a interdice trecerea canalulu sub-marinu este de o potriava rezervatu guverneloru ori de cáte ori voru crede acésta mesura necesara in interesulu tieriloru loru respective; dar' in acestu casu companiele voru fi indemnitate. „V. C.“

* Cetimu in „Revist'a scientifică“:

Cultur'a stridieloru margaritarifere in Oceani'a. — Margaritariulu ocupa unu locu de onóre intre obiectele de toaleta. De cátu-va tempu mod'a de a-lu intrebuintá a luat o mare intindere, asiá ca la Parisu s'au fundatu anume fabrici pentru a fabricá margaritare false. Industri'a gat'a in totu-deun'a a satisfice cererile ce i se facu, fatia cu cererea sporinda a margaritareloru a inceputu a fundá in Oceani'a parcuri in cari se cresc stridiele productóre de margaritare. Cele dintâiu parcuri s'au infiantiatu in insulele Pomotou. Succesele dobendite de fundatorulu acestoru parcuri, locotenentulu Mariat, au desteptatu si pre indigeni; si ei ceru acum autorizatiune cá sa infiantieze asemenea stabilimente. Parcurile suntu intocmite cá si acele in cari se producu stridiele de mancare. „V. Cov.“

Locu deschisu.

Dobr'a in 6 Aug. a. c.

Dle Redactoru! In Nr. 42 alu „Tel. Rom.“ amu fostu descriu puru si sinceru decurgerea alegerei de preotu in Roscani, la care dlu invet. Sofronie Furc'a si consotiulu seu au desvoltatu o activitate nu mai multu decátu condemabila, pentru stricarea salariulu preot. avendu de scopu amanarea alegerei. Fiindu ca i-amu spusu adeverulu, s'a superatu de minune, si in Nr. 61 vine a combate cele aduse de mine, se intielege ca fara succesu. Deca dlui s'aru fi restrinsu prelángu cele aduse de mine, a-si fi tacutu, cáci nu se platesce a mai lungi vorbè cu ómeni ipocondri, dar' dlu reflectante in amaraciunea sea, cu care 'si ajuta morbulu de care patimesce, se acatia de cáte verdi uscate, aduce inainte lucruri de cari se servescu ómeni séu copii fara nici o judecata, sum silitu cu permisiunea d-vóstra dle redactoru a face pre scurtu istoriculu causei din cestiune prin care afirmárele dlui reflectante de sine cadu:

Devenindu vacanta parochi'a Roscani, numai decátu amu fostu angariatu pentru ocuparea ei, atátu prin dlu reflectante cátu si prin dlu Ioanu Morariu si alti sateni de frunte, intielegendu eu scopulu dloru, nici nu le-amu promis, dar' nici nu m'amu retrasu. La invitarea dloru si a parochulu administratoru amu cercetat biserica unde poporulu amu tienutu o cuventare scurta, la carea iute voiu reveni. Din inceputu eu nu amu avutu voia pentru acésta parochia, cuno-scendu conditiunea, carea nu o potu primí, si nici nu competámu, deca dlu I. Morariu nu m'aru fi indemnatu asigurându-me de reesire. Eu nu amu

cugetatu ca voru pasi d-loru pe fatia, dar' amu patit'o, căci înainte de alegere cu 9 dile dlu I. M. in cas'a propria mi-a spus, ca „deca primescu conditiunea d-loru voui fi alesu, deca nu, nu“ totu astfelu m'a spus si dlu reflectante in departarea noastră dela cas'a dlui I. M. In presér'a alegerei adunati fiindu mai multi in ospetari'a din Dobr'a, amu fostu chiamatu prin dlu I. Morariu afara si intrebatu, ca „cum m'amu cugetatu, primescu conditiunea ori nu?“ i-amu respunsu, ca deca me voru alege bine, deca nu; nu, dar' la conditiuni nu me supunu, rezultatu alegerei e cunoscutu.

Eata dar' de cându datéza ur'a inteligintiei devotate a dlui reflectante. Me ve-ti întreba pôte dle red. ca pentru ce o intelegintia intréga sa me urésca pentru caus'a acést'a? Tóta intelegintia din giuru si devotata? a dlui reflectante constà din 6 persóne, cari din relatiuni de rudenia si altele de subordinatiune au fostu interesati de cauza, devotamentulu ei este ur'a in contr'a strainiloru deca nu se apléca ei, si combaterea a totu ce nu e dupa calapódulu ei. Apoi haru Dlu ca de ur'a acést'a nu numai eu, ci toti strainii avem a ne plange.

Cumca prin cuventarea mea a-si fi atrasu asupra-mi ur'a poporului, numai dlu reflectante o pôte dice, cari nu scie ca se potu tiené cuventari fara de cazani'a d-lui. Cuventarea nu a potutu decatu se placa poporului, căci dupa ce i-amu explicatu constitutiunea bis. amu trecut la chiamarea preotului si datorintiele poporului cătra bis. si scóla si amu finitu cu dorintia de a-si alege unu adevératu pastoriu sufletescu. Sciu ca d-lui nu i-au convenitu, căci afara s'a exprimat, ca: „la acestia nu ai sa le vorbesci astfelu căci nu pricepu“, tocm'a căci nu pricepu, trebue explicatu, cá sa nu mai fia si constitutiunea bis. in mânile d-loru unu mijlocu de castigu.

Dice mai departe, ca mi-amu perdutu firulu vorbirei. Dupa logic'a dlui unu momentu de cugetare séu trecerea facuta in strensa legatura cu propusu premisa, este perderea firului, cându a-si vorbi de invierea mortiloru si a-si fini cu resbelulu serboturescu, mai dicu si eu, ca aru fi o perdere a firului, nu amu sciutu ca d-lui este asià mare retoricu, căci 'mi luamu putiena instructiune, numai dupa aceea amu auditu, ca Dómne! bine mai scie ceti Cazani'a, nici nu resuffa pâna o gata, pre carea merge cá pe apa.

Cumca a-si fi cuventatu manusiatu, este o infamia dela d-lui, si me provocu la bunulu simtiu aiu poporului, care mai bine 'si aduce aminte, decatu moribundulu reflectante, apoi atât'a buna cuviintia amu invetiatu, nu amu lipsa de scóla d-lui, si de dragulu d-lui nici in sacu nu me voui imbracă.

Ca nu m'a uritu poporulu, pre cum crede dlui, e dovéda, ca la prim'a alegere esindu eu afara se me departezu, vre-o 20—30 din fruntea poporului cari stau pe afara, m'au opritu dicându: „ca nu suntu in contr'a mea, si numai căti-va sedusi facu gur'a contr'a salariului, iéta dar', ca nu ur'a poporului; ci a dloru ca nu le-amu primitu conditiunea, a nimicitu alegerea mea, de carea nu amu decatu se ma bucuru.

Dice mai departe, „ca nu intielegu numele de prorocu“ se pôte ca cá dlui care mânâncu sciintia cu lingur'a, nu 'lu intielegu, dara sciu ca suntu proroci si mincinosi, de cari se camu afla in poporulu nostru, dlui inca au datu semne de unu astfelu de daru, asià in predic'a alegerei in birtu la Dobr'a a predisu, „ca nu va fi alegere“ a predisu, este prorocie, poporulu la sinodu asemenea i-a prevestitu binele ce 'lu va avé deca va

remáné pre lángha salariulu celu vechiu, si nu va face alegerea acum, este acést'a inca o prorocia, — mie asemenea mea predisu, „ca de siguru voui fi alesu“ si acést'a este o prorocie, numai mincinosá. Eata dar' ca dlui e nici mai multu nici mai putienu decatu unu prorocu.

La casulu cu dlu Droskovits numai atât'a voui a-i respunde, ca atâtu meritu are dlui ca 'lu aduce înainte, cátu si alu D..... ca..... In fine ca dlui si consociulu nu au lucratu la stricarea salariului, suntu martori oculari, apoi e dovada concursulu alu doilea, care acum se publica in „T. R.“ întâiu a fostu 500 fl. acum 400 fl. Dice „ca nu au fostu destui recurrenti,“ deca nu au fostu destui, se fi amânatu alegerea din lipsa de recurrenti, dar' se nu se acatie a derimá ce s'au ziditu cu multa truda, firesce acést'a este devotamentulu dloru, a albineloru sirguitoire, care din tóte voru asi umplea cosinitiele loru.

In fine numai atât'a amu se-i spunu, cá se nu strice ce altii au ziditu, aléga de preotu pre celu mai bunu, si nu amu decatu se ma bucuru si sa-i felicitezu, iéra la reflectiuni purcéda cu alte dovedi, căci prin acéstea nu se ajunge scopulu, si numai 'si arata rugin'a de carea este molipsitu.

Celu din Nr. 42.

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Augustu 1876.

Metalicelc 5%	66 45
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 05
Imprumutulu de statu din 1860...	111 50
Actiuni de banca.....	856 —
Actiuni de creditu.....	141 30
London.....	121 50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71 —
„ „ „ Temisiorene	73 —
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Argintu.....	102 25
Galbinu.....	5 83
Napoleonu d'auru (poli).....	9 68
Valut'a noua imperiale germána...	59 45

Nr. 885.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de invetiatorésa la scóla comunala de fetitie din opidulu Hatiegu se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 15 Septembrie st. n.

Emolumentele suntu: in bani 400 fl. v. a. si quartiru séu in lips'a quartirului relutu de 60 fl. v. a. cari voru a competí la acestu postu, au a-si asterne concursesele sele bine instruate cu documentele recerute si cu deosebire despre cunóscerea limbeloru patriei române si magiare la scaunulu scolasticu comunale in Hatiegu.

Bersanu,
primariu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scóla poporala gr. or. din comun'a Besanu, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 8 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

150 fl. v. a. salariu anualu, quartiru naturalu cu gradina de unu caru de cucuruzu si 2 stâng. lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, se aviséza a-si asterne suplicelc loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicatu. Dev'a 8 Aug. 1876.

Pentru comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu,
protopp.

1—3

ad Nr. 153—1876. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Tielin'a, protopresbiteratulu tractului Sighisiór'a; se escrie prin acést'a concursu cu ter-

minulu pâna la 12 Septembrie 1876 v.

Emolumentele suntu:

1. Quartiru liberu si lemne de ajunsu.
2. Dela 120 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfârmitu.
3. Venitele stolari usuatc in protopresbiteratu.
4. Portiunea canonica constatatóre din 10 jugere pamentu aratoriu de clas'a I; cari computeate in suma totala, dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a-si asterne petitele instruate in sensulu Stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicatu. Sighisiór'a 12 Augustu 1876 v. In contielegere cu comitetulu parochiale concerninte.

Oficiulu ppescu gr. or. Sighisiór'a.

Zacharie Boiu,

1—2

protopp.

Concursu.

La scóla capitala normala dela biseric'a ss. archangheli Michailu si Gavriilu din Satulungu, protopresbiteratulu Brasiovului I, au devenitu vacantu unu postu invetiatorescu, la incepatori pentru a cáru ocupare se escrie concursu, cu terminu pâna la 25 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru acestu este 250 fl. v. a. si quartiru cu prospectu de a se inmultí salariulu totu la câte 5 ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a. si pre lángha indatorire, cá pentru acestu salariu sa tiena invetiatoriu prelegerile la scóla de repetitiune.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntu avisati a-si asterne subscrisulu comitetu suplicelc loru, adresate cătra rev. domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, instruite in sensulu statutulu organicu. Satulungu in 6 Augustu 1876.

Comitetulu parochiale alu bisericelc SS. archangheli.

I. Verzea,

parochu si pres.

(2—3)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu invetiatorescu la scóla conf. gr. or. din comun'a Persani, protopresb. tractului I. alu Fagarasiului; se escrie concursu pâna la 28 Augustu a. c. st. v. emolumentele impreunate cu acestu postu suntu urmatórele:

- a) leafa anualá inbani 150 fl. v. a.
- b) de fia-care copilu aptu de scóla câte 4 cofe bucate.
- c) cortelu liberu in odaile scólei si
- d) lemne de foc câte voru trebú.

Doritorii de a ocupá acést'a statiuna, au de a-si asterne suplicelc sele instruate conformu prescrieloru Statutulu organicu, avendu atestau de calificatiune, cum si cunóscerea cântariloru si a tipiculu bisericescu, pâna la terminulu susu aratatu, la subscrisulu scaunu protopresbiteralu.

Fagarasiu 1/13 Augustu 1876.

Petru Popescu,

protopp.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu secundariu devenitu vacantu la scóla confesiunala ort. orientala a comunei Purcareni, tractulu protopresbiterale I alu Brasiovului, se escrie prin acést'a concursu.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. solvindi in rate trimestrale decursive. Dela concurenti se cere, cá se aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de calificatiune.

Alesulu de invetiatoriu trebue sa servésca unu anu de proba si dupa decurgerea acestuia castigandu-si intarirea definitiva va fi indatoratu a tiené si scóla de repetitiune, pentru carea va mai primí inca o remuneratiune de 35 fl. v. a. cu prospectu de a i se inaintá la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebue

adresate prea onoratulu domnu protopresbiteriu I alu Brasiovului Iosifu Baracu celu multu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Purcareni in 29 Iuliu 1876.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Bogdanu,

parochu si presied.

(3—3)

Concursu.

Pentru rentregirea statiunei de invetiatoriu la scóla noastră din comun'a Dealu protopresbiteratulu S. Sebesiului devenita vacanta, se escrie concursu pâna la 19 Septembrie 1876 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a.) Leaf'a in mustu pretiuitu in 120 fl. v. a.

b.) Cortelu in zidirea scólei si lemne pentru incalditu.

Doritorii de a se aplicá la statiunea acést'a au sa-si inainteze cererile sele scaunulu protopresbiterale gr. res. in S. Sebesiu instruite in sensulu prescrieloru Statutulu organicu pâna la tempulu preamintitu.

Dealu in 1 Augustu 1876.

(2—3) Comitetulu parochiale.

Ad Nr. 55 1876.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetiatoriu diriginte la scóla capitala normala gr. or. din Dobr'a, pentru ocuparea acestui postu cu unu salariu de 400 fl. v. a. si un'a remuneratiune de 50 fl. din fundulu scolasticu pentru directoratu se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si asterne suplicelc la subscrisulu pâna la terminulu indicatu, instruite in sensulu „stat. org.“ cu atestatu de botezu, si cu testimonii scolastice, ca au absolvitu 8 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, séu teologicu, si ca au depusu esamenulu de calificatiune.

Dev'a 5 Augustu 1876.

Comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu tractulu Dobrei.

Ioanu Papiu,

protopp. Deve si adm.

3—3

Dobrei.

Nr. 92. — 1876.

Edictu.

Prin care Dimitriu Paligradu din Saliste scaunulu a celuia-si nune, carele de tempu mai indelungatu au parasitu pre soci'a sea legiuita Ann'a nascuta Elia Morariu totu din Saliste, fara a se scí loculu aflárei si petrecerei lui, se indatoréza, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, negresitu sa se afle inaintea forulu protopresbiterale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu divortiale intentatu asupr'a lui, se va hotari si in absentia lui.

Sabiu in 5 Augustu, 1876 st. v.

Forulu matrimoniale gr. res.

alú protopresbiteratulu tractulu Sabiului I.

2—3

Nr. 11 — scaun. prot. 1876.

Edictu.

Catarin'a Rátzházi nascuta in Ili'a simaritata in Baiti'a — ctulu Zarandu — carea de 8 ani a parasitu pre barbatulu ei Lazaru Stanc'a fara a se puté eruá loculu ubicatiunei ei; — prin acést'a se provóca resp. citéza a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu ppescu in terminu de unu anu si o di si anumitu pâna in 9 Iuliu 1877 căci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'ai se va pertractá si decide si in absentia ei.

Din siedinti'a scaunulu ppescu gr. or. a Zarandului tienuta la Bradu in 8 Iuliu 1876.

Nic. I. Miheltianu,

(2—3) protoppu.